

Innlandet
fylkeskommune

Innlandsstrategien

Regional planstrategi for
Innlandet 2020–2024

” «Hverdager er de flotteste. De er fulle av eventyr.» Det sa Anne-Cath. Vestly, den folkekjære forfatteren som ble født på Rena i 1920 og vokste opp på Rudshøgda og Lillehammer. Vi tar henne på ordet, og vil lete etter mulighetene og de gode historiene. Visjonen for det nye fylket er derfor Innlandet – eventyrlige muligheter.

Et fylke med sterke røtter og store drømmer, med en ledende posisjon innen teknologi, industri, landbruk og reiseliv.

Even Aleksander Hagen, fylkesordfører i Innlandet

**Innlandsstrategien –
Regional planstrategi for Innlandet 2020–24**
– redegjør for utviklingstrekk og utfordringer, vurderer utviklingsmulighetene og tar stilling til langsiktige mål og på hvilke områder det er behov for regionale planer.

Innlandet – eventyrlige muligheter

Innlandsstrategien skal peke retning inn i fremtiden. Vårt felles prosjekt er å bygge Innlandet og ta i bruk mulighetene på tvers av kommunegrenser, forvaltningsnivåer og sektorer. Innlandsstrategien bygger på FNs 17 bærekraftsmål. De skal legges til grunn ved arbeidet med nye regionale planer, fylkesbudsjetter og øvrig utviklingsarbeid i fylket.

Visjon

Innlandet – eventyrlige muligheter.
Et fylke med sterke røtter og store drømmer, med mål om å ha en ledende posisjon innen teknologi, industri, landbruk og reiseliv.

Langsiktige utviklingsmål

Dette skal vi jobbe med for å realisere eventyrlige muligheter i Innlandet:

- bærekraftig ressursforvaltning som gir utvikling og nye arbeidsplasser
- levende lokalsamfunn med bærekraftige byer, tettsteder og bygder
- at aktører i fylket vårt får større nasjonal betydning og synlighet

Innbyggere i Innlandet

Innlandet har 371 000 innbyggere. Selv om Innlandet har befolkningsvekst, har det vært fødselsunderskudd de siste ti årene. I tillegg opplever vi netto fraflytting. Uten innvandring kan vi forvente videre befolkningsnedgang for Innlandet, selv om enkelte områder vil ha vekst.

Innlandet er det fylket i Norge med størst andel eldre og lavest andel yngre i befolkningen. Befolkningsframskrivninger vi er at denne utviklingen vil fortsette, med mindre vi lykkes med å ta grep for en annen retning.

Som en god region å bo og arbeide i, trenger Innlandet:

- en funksjonell og fremtidsrettet infrastruktur
- et variert og inkluderende arbeidsliv
- godt tilrettelagte utdanningsløp
- attraktive byer, tettsteder og bygder med gode boområder og varierte opplevelser

Klarer vi å ta ressursene i bruk på en bærekraftig måte, vil dette være et fortrinn for Innlandets innbyggere, besøkende og næringsliv i årene fremover:

- Befolkningens utdanning og kompetanse har betydning for deltakelse i arbeidslivet, og for utvikling og innovasjon i næringslivet.
- Kultur gir identitet, røtter og livskvalitet.
- Deltidsinnbyggerne er viktige, og bidrar til verdiskaping og arbeidsplasser.
- Vi må ta vare på naturen og dyrelivet, for å sikre gode naturopplevelser også i fremtiden.

Levende byer, tettsteder og bygder der innbyggerne trives og har tilhørighet, har betydning for helse og livskvalitet. Vi må utjevne forskjellene, og bidra til at innbyggerne har det godt i alle deler av fylket.

Innovasjon i Innlandet

Arbeidsplasser er en viktig forutsetning for å beholde og rekruttere innbyggere. Utvikling og nyskaping er avgjørende for framtidige arbeidsplasser og velferd. Våre forpliktelser til en bærekraftig utvikling krever at vi må tenke nytt om produkt- og tjenesteutvikling.

Innovasjon i offentlig sektor er et satsingsområde for å gi best mulig tjenester og service til innbyggere og næringsliv.

Vi trenger en aktiv næringspolitikk for hele Innlandet, basert på:

- det grønne skiftet
- innovasjon og verdiskaping innenfor landbruk, teknologi og industri
- smart spesialisering som arbeidsform.
- styrket selvforsyning ved satsing på Innlandets råvarer
- kultur og kreative næringer som forsterker Innlandets attraktivitet
- en reiselivs- og hytteutvikling som gir økt verdiskaping, og er tuftet på økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft

Næringslivet i innlandet har attraktive miljøer innenfor teknologi og industri. Det er viktig å bygge videre på disse, men også satse på nyetableringer:

- Eksportbedriftene sysselsetter om lag 19 000 arbeidstakere og eksporterer for vel 27 milliarder kroner i året. Eksporten fra Innlandet har økt betydelig de siste årene, men er fortsatt lav sammenlignet med resten av landet.
- Vi har nasjonalt ledende kompetanse-miljøer innen AR/VR-teknologi, spillutvikling og informasjonssikkerhet.
- Universitet og høyskole er viktige arenaer for kunnskap, forskning og innovasjon.

Innovasjon skapes gjennom samhandling i eksisterende og nye nettverk, i Innlandet og med naboregioner i Norge og Sverige.

Inkludering i Innlandet

Et velutviklet og inkluderende arbeidsliv med plass for alle er nøkkelen til inkludering. Med dette følger sosial og økonomisk trygghet. Et av hovedprinsippene i bærekraftsmålene er at ingen skal bli utelatt.

Et mangfoldig og inkluderende arbeidsliv vil hindre utenforskap, skape tilhørighet og trivsel, og utjevne forskjeller. Det handler om å skape et fremtidig arbeidsliv med kultur for mangfold.

For at Innlandet skal oppleves som et inkluderende samfunn, trenger vi:

- et velutviklet arbeidsliv med plass for alle.
- at alle innbyggerne skal ha tilbud om gode og tilpassede utdanningsløp.
- et variert og rikt kunst- og kulturliv med tilbud til alle grupper.
- en stor og mangfoldig frivillig sektor som stimulerer til deltakelse og livskvalitet.

Barn og unge er Innlandets fremtid. Vi må sikre gode oppvekstvilkår slik at de opplever omsorg og utvikling:

- Utdannings- og aktivitetstilbud og tilgang til gode møtesteder er forutsetninger for inkludering.
- Det er viktig å redusere ulikheter knyttet til grunnleggende sosiale forhold som utdanning og økonomi.
- Innsats fra frivillige har stor betydning. Vi trenger et godt samarbeid mellom offentlige myndigheter, næringsliv og frivillige organisasjoner, slik at flere opplever økt tilhørighet og deltakelse i samfunnslivet.
- Vi må ivareta det flerkulturelle perspektivet, slik at minoritetsgrupper ikke faller utenfor.

Kulturminner, kulturmiljøer og museer er viktige deler av samfunnets kollektive hukommelse.

Gjennom kulturarven får vi kunnskap, fortellinger og opplevelser som skaper tilhørighet.

Infrastruktur i Innlandet

Innlandet er stort, og befolkningen bor spredt. God infrastruktur er en forutsetning for bosetting og arbeidsliv i hele Innlandet. Det er viktig å sikre god fremkommelighet både på veg og bane, samt videre utbygging av digital infrastruktur.

Velfungerende kommunikasjon er viktig for alle deler av samfunnslivet. Innlandet trenger:

- en effektiv infrastruktur som bidrar til bosetting og arbeidsliv i hele fylket
- gode forbindelseslinjer nord-sør og øst-vest, hvor nasjonal, regional og grensekryssende infrastruktur støtter opp om økonomisk utvikling og livskvalitet
- betydelige midler til vedlikehold og investeringer på nærmere 7 000 kilometer fylkesveg
- satsing på grønn mobilitet og et kollektivtilbud som binder fylket sammen
- å redusere utslippet av klimagasser, der vegtrafikk og landbruk er de største utslippskildene

Koronapandemien har vist hvor viktig det er å ha digital infrastruktur på plass i hele fylket:

- Digital infrastruktur er en forutsetning for å sikre vekst, utvikling og livskvalitet.
- Utbyggingen av fiber/bredbånd må fortsette for å hindre digital forskjellsbehandling.
- Manglende digital infrastruktur kan ha fatale konsekvenser for samfunnssikkerhet og beredskap.

I Innlandet har vi en klar ambisjon om høy trafikksikkerhet.

Nullvisjonen gjelder, og målet er at ingen blir drept eller hardt skadd i trafikken.

Regionale planer

Innlandsstrategien gir retning for samfunnsutviklingen i Innlandet gjennom å beskrive hvilke regionale planer som skal utarbeides. Tverrfaglige satsingsområder skal bidra til at Innlandet løser utfordringene vi står overfor og utnytter de mulighetene vi har. Bærekraftsmålene skal ligge til grunn for alt arbeid. Den overordnede ambisjonen er å gripe mulighetene Innlandet har i en grønn fremtid.

Regional plan for det inkluderende Innlandet

Planen skal bidra til at Innlandet oppleves som et inkluderende samfunn. Deltakelse i arbeidslivet er nøkkelfaktoren som sikrer økonomisk og sosial trygghet, god helse og livskvalitet. Planen skal også bidra til å utjevne ulikheter sosialt og økonomisk, gjennom god inkludering i skole og deltakelse i lokalmiljøet.

Temaer for planen:

- et inkluderende arbeidsliv
- kompetanse og livslang læring
- et mangfoldig samfunn
- universell utforming og mobilitet
- møteplasser og arenaer, og inkludering gjennom kultur

Regional plan for samfunnssikkerhet

Planen skal tydeliggjøre og legge grunnlaget for en videreutvikling av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i Innlandet. Den skal ivareta samfunnssikkerheten der Innlandets risikobilde ses i et bredt perspektiv.

Temaer for planen:

- klimaendringer knyttet til økt fare for flom, ras og skred, samt tørke
- pandemier og smittevern
- matforsyning og økt grad av selvforsyning
- digital infrastruktur
- infrastruktur for å sikre strøm og framkommelighet i samfunnet
- cyber- og informasjonssikkerhet
- Forsvarets tilstedeværelse i Innlandet

Regional plan for klima, energi og miljø

Planen skal utforme, konkretisere og koordinere en offensiv klima- og miljøpolitikk for Innlandet. Klima- og miljøhensyn skal veie tungt i alle samfunnsspørsmål, men skal bli tilpasset til at vi lever i både by og bygd.

Tema for planen:

- klima (tiltak for å redusere klimagasser, klimatilpasning, grønn omstilling og verdiskaping)
- energi (energikilder, miljøvennlig og fornybar energi og energiøkonomisering)
- miljø (biologisk mangfold/arts mangfold, friluftsliv, kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap og forurensing)

Samarbeid, partnerskap og nettverk

Rollen som regional samfunnsutvikler handler om å gi strategisk retning, mobilisere aktører og samordne ressurser for å nå vedtatte målsettinger for fylket.

Innlandsstrategien er felles strategiske valg for Innlandssamfunnet. Samhandling, partnerskap og arbeid i nettverk på ulike arenaer er viktig i alt strategisk arbeid.

Innlandet fylkeskommune har etablert interkommunale oppgavefellesskap (regionråd) og gjensidige forpliktende partnerskapsavtaler med fylkets 46 kommuner. Hvert regionråd utarbeider sin egen strategi, som skal bidra til å følge opp Innlandsstrategien.

Fullversjon av Innlandstrategien 2020–2024 finnes på www.innlandetfylke.no

Innlandsstrategien 2020–2024	
Innlandssamfunnet	Langsiktige mål 1. Bærekraftig ressursforvaltning som gir utvikling og nye arbeidsplasser 2. Levende lokalsamfunn med bærekraftige byer, tettsteder og bygder 3. At aktører i fylket vårt får større nasjonal betydning og synlighet
	Nye regionale planer 2020–2024 Det inkluderende Innlandet Samfunnssikkerhet Klima, energi og miljø
Bo- og arbeidsmarkeds-regionene	Strategier for utvikling 2020–2024
	Fjellregionen Nord-Gudbrandsdal Sør-Østerdal Midt-Gudbrandsdal Lillehammerregionen Gjøvikregionen Hamarregionen Valdresregionen Kongsvingerregionen Hadelandsregionen
Kommune	Kommuneplanlegging/ interkommunalt plansamarbeid

”

Jeg vil takke alle som har bidratt i arbeidet med Innlandsstrategien, og inviterer til videre samarbeid. Vi startet med blanke ark og fargestifter, men nå er verktøykassa i ferd med å fylles. Vårt felles mål er at Innlandet skal være en god plass å bo og leve, både i by og bygd.

Vi skal skape nye jobber og gode lokalsamfunn. La oss sammen gripe de eventyrlige mulighetene.

Even Aleksander Hagen, fylkesordfører i Innlandet

Innlandet
fylkeskommune